WEB TABANLI PROGRAMLAMA

<u>BÖLÜM 16</u> MOBİL UYUMLU WEB UYGULAMALARI GELİŞTİRME BOOTSTRAP KÜTÜPHANESİ KULLANIMI

Prof. Dr. Turgay Tugay Bilgin turgay.bilgin@btu.edu.tr

GENEL BAKIŞ...

16.1) Bootstrap Nedir? 16.2) Bootstrap Kurulumu 16.2.1) Bootstrap'ı indirerek kullanma 16.2.2) Bootstrap'ı CDN üzerinden kullanma 16.3) İlk Bootstrap Uygulaması 16.4) Bootstrap Hücre Yapısı 16.5) Metin ve Arka Plan Renkleri 16.6) Bootstrap Tablo Şablonları 16.7) Jumbotron oluşturma 16.8) Buton oluşturma

16.9) Resim Ekleme

16.10) Panel Ekleme

16.11) Navbar Ekleme

16.12) Nav Ekleme

16.13) Well Ekleme

16.14) Web Sitesinin Mobil Cihazda Görünümü

16.15) Diğer Bootstrap Bileşenleri

16.16) Özet

- Son yıllarda internete bağlanan bilgisayarların büyük bir kısmı tablet ve cep telefonu gibi mobil cihazlardan oluşmaktadır. Mobil cihazların ekran boyutları ve çözünürlükleri masaüstü bilgisayarlara göre daha ufak olduğundan bu cihazlara uygun olmayan tasarımlarda kullanıcılar sayfayı sağa sola ve yukarı aşağı çok fazla sürükleyerek web sayfasını görebilmektedir. Bu durum mobil cihazlar ile web sitelerinde gezinmeyi konforsuz hale getirmektedir.
- Mobil cihazları dikkate alarak web uygulamaları geliştirmek için iki farklı yöntem kullanılabilir. Bunlar:
 - a) Masaüstü bilgisayarlar ve mobil cihazlar için ayrı web siteleri tasarlamak ve ziyaretçinin bilgisayarının özelliklerine göre bunların birini ziyaretçiye görüntülemek
 - b) Hem masaüstü bilgisayarların hem mobil cihazların ekran boyutlarına ve çözünürlüklerine uyum sağlayabilecek şekilde tek bir uygulama geliştirmek.

- İlk seçenek hem zaman hem maliyet açısından tercih edilebilir değildir. İkinci seçenek ise cihaz türlerine göre çeşitli ölçekleme ve konumlama işlemleri için CSS tanımlamaları yapmayı gerektirdiğinden geliştirme sürecinin uzamasına sebep olmaktadır.
- İkinci yöntemdeki problemin çözümü için "*Bootstrap*" adı verilen bir Web Tasarım kütüphanesi kullanılır. Bir web sitesini tüm bilgisayar ve cihazlara göre ölçekleyerek ve her ortamda kullanıcının ergonomik bir şekilde gezinti yapabilmesini sağlayacak tasarım yöntemine uyumlu (responsive) tasarım denir. Bootstrap, uyumlu web siteleri geliştirmeye olanak sağlar.

(16.1) BOOTSTRAP NEDIR ?

- Bootstrap, daha hızlı ve daha kolay web uygulamaları geliştirmek için ücretsiz bir HTML ve CSS kütüphanesidir. Bu kütüphane içerisinde yazı tipleri, formlar, butonlar, tablolar ve diğer birçok bileşenin otomatik olarak hem mobil cihaz hem masaüstü bilgisayarlarda düzgün görüntülenebilmesini sağlayacak şablonlar bulunur.
- Bootstrap, Mark Otto ve Jacob Thornton tarafından Twitter firmasındaki görevleri sırasında geliştirildi ve Ağustos 2011'de açık kaynaklı bir ürün olarak piyasaya çıktı.

(16.2) BOOTSTRAP KURULUMU

- Bootstrap'i web projelerinde kullanabilmenin iki yolu vardır. Bunlar:
 - 1) https://getbootstrap.com adlı web sitesinden indirip, web projenizin bulunduğu klasöre yerleştirmek.
 - 2) Bootstrap'i indirmek yerine internet üzerinde bu tür kütüphaneleri barındıran bir İçerik Barındırma Ağı (Content Delivery Network – CDN) üzerinden doğrudan projenize <link> etiketi yardımıyla eklemek.
- Genellikle 2. Yöntem çok daha sık tercih edilir. Çünkü web sunucunuzun diskinde Bootstrap kodlarını barındırmak gereksiz yere disk alanı sarfiyatı yapar .

(16.2.1) BOOTSTRAP'I İNDİREREK KULLANMA

• https://getbootstrap.com adlı web sitesinden "Download" butonunu kullanarak indiriniz. İndirdiğiniz zip dosyasının içinde

≻css

≻ fonts

≽js

• Adlı 3 adet klasör bulunmaktadır. Bunları HTML dosyanızın bulunduğu klasöre yerleştiriniz. Sonraki adımda JQuery adlı JavaScript kütüphanesini indirmeniz gerekecektir. https://jquery.com/download/ sitesinden "*Download the compressed, production jQuery*" linkini tıklayarak **jquery-3.1.1.min.js** adlı dosyayı da projenizin bulunduğu klasöre indiriniz. Şimdi bir test.html dosyası oluşturup dokümanınızın <head> bölümüne Kod 16.1'deki satırları eklediğinizde Bootstrap kütüphanesi kullanıma hazırdır.

Kod 16.1. Bootstrap kütüphanesinin indirilerek kullanılması

<link rel="stylesheet" href="css/bootstrap.min.css">
<script src="js/bootstrap.min.js"></script>
<script src="jquery.min.js"></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script

(16.2.2) BOOTSTRAP'I CDN ÜZERİNDEN KULLANMA

 Bu yöntemde bilgisayarına hiçbir şey indirmenize gerek yoktur. Bir test.html dosyasının <head> bölümüne Kod 16.2'de görüldüğü gibi Bootstrap ve JQuery kütüphanelerinin barındırıldığı CDN sitelerini projenize eklemek yeterli olacaktır.

Kod 16.2. Bootstrap kütüphanesinin CDN üzerinden kullanılması

Bilgilendirme & Eğer geliştirdiğiniz uygulamalar Internete bağlı olmayan bir bilgisayarda çalışacaksa veya bu kitaptaki örnekleri çalıştırdığınız bilgisayar internete bağlı değilse Bootstrap'ı indirerek kullanmanız gerekecektir.

(16.3) İLK BOOTSTRAP UYGULAMASI

• Bootstrap, HTML5 uyumlu olduğundan aşağıdaki HTML5 doctype ifadesini daima sayfanın başına ekleyin.

<!DOCTYPE html>

• Bootstrap, Mobil öncelikli bir kütüphane olduğundan sayfanın mobil cihazlarda düzgün çalışabilmesi için aşağıdaki <meta> satırını <head> bölümüne ekleyiniz.

<meta name="viewport"content="width=device-width, initial-scale=1">

- Yukarıda width=device-width ifadesi sayfayı otomatik olarak cihaz çözünürlüğüne göre ayarlar. initial-scale=1 ise sayfa ilk yüklendiğindeki varsayılan ölçekleme oranını belirler. Bu kod parçasında 1 kullanıldığından ölçekleme yapılmamıştır.
- Bootstrap uygulamalarında sayfanın tüm içeriği, taşıyıcı (konteyner) adı verilen CSS sınıfı tarafından kontrol edilir. Taşıyıcılar iki çeşittir:

a) Sabit taşıyıcı (container): Bu taşıyıcının genişliği sabittir, değişmez.

b) Tam genişlikli taşıyıcı (container-fluid): Bu taşıyıcı cihazın ekranı ne kadar ise kullanıcıya görünen alanın

tümünü otomatik olarak kaplar.

• Yukarıda açıklanan satırları ekleyerek oluşturulmuş örnek bir Bootstrap sayfası aşağıda verilmiştir.

```
<!DOCTYPE html>
<html>
<head>
              <title>Bootstrap Örneği</title>
              <meta charset="utf-8">
               <meta name="viewport" content="width=device-width,</pre>
initial-scale=1">
              <link rel="stylesheet"</pre>
href="https://maxcdn.bootstrapcdn.com/bootstrap/3.3.7/css/bo
otstrap.min.css">
              <script
src="https://ajax.googleapis.com/ajax/libs/jquery/3.1.1/jque
ry.min.js"></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></scr
              <script
src="https://maxcdn.bootstrapcdn.com/bootstrap/3.3.7/js/boot
strap.min.js"></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></
</head>
<body>
<!-- sayfa kodları başlangıcı -->
<div class="container-fluid">
              <h1>Merhaba Bootstrap Örneği</h1>
             Bu Örnek bir sayfadır.
</div>
<!-- sayfa kodları bitisi -->
</body>
</html>
```

Bilgilendirme *G Taşıyıcılar iç içe kullanılamaz, yani bir taşıyıcı diğerinin içinde tanımlanamaz.*

Yandaki örneği test.html adıyla kaydedip web tarayıcıda çalıştırdığınızda Şekil 16.1'deki gibi bir görüntü elde edilir. Şekilde görüleceği üzere <h1> ve etiketlerinin yazı tipleri için hiçbir tanımlama yapılmamış olmasına rağmen, Bootstrap tarafından biçimlendirildiğinden Times New Roman yazı tipinde değildir.

Kod 16.3. İlk Bootstrap örneği

(16.4) BOOTSTRAP HÜCRE YAPISI

- Bootstrap kütüphanesi, bir sayfayı 12 adede kadar sütundan oluşan hücrelere (grid) bölmeye olanak sağlar. Bu hücreler farklı ekran çözünürlüklerine göre otomatik olarak boyutlandırılırlar.
- Dört temel cihaz boyutuna göre hazırlanmış hücre boyutları Bootstrap içinde tanımlı olarak gelmektedir. Bunlar:
 - ➤ xs (telefonlar için)
 - ➤ sm (tabletler için)
 - ➤ md (masaüstü bilgisayarlar için)
 - Ig (geniş ekranlı masaüstü bilgisayarlar için)
- Aşağıda tabletler için (**sm**) geliştirilmiş olup her biri 4 sütun ebatında (col-sm-4) olan 3 adet hücreden oluşan bir satır yapısı örneği verilmiştir. Sütun sayısı toplamda 12'ye tamamlanmalıdır.

Kod 16.4. Bootstrap hücre yapısı

```
<!DOCTYPE html>
<html>
<head>
                <title>Bootstrap Örneği</title>
                <meta charset="utf-8">
                <meta name="viewport" content="width=device-width, initial-scale=1">
                <link rel="stylesheet"</pre>
href="https://maxcdn.bootstrapcdn.com/bootstrap/3.3.7/css/bootstrap.min.css">
                <script src="https://ajax.googleapis.com/ajax/libs/jquery/3.1.1/jquery.min.js"></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script>
                <script
 src="https://maxcdn.bootstrapcdn.com/bootstrap/3.3.7/js/bootstrap.min.js"></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></scr
</head>
<body>
<!-- sayfa kodları başlangıcı -->
 <div class="container-fluid">
                <h1>Merhaba Bootstrap Örneği</h1>
                Bu Örnek bir sayfadır.
```

Devamı diğer sayfada

```
<!-- taşıyıcı başlangıcı -->
<div class="row" >
<div class="col-sm-4" style="border-style: solid;">hücre 1</div>
<div class="col-sm-4" style="border-style: solid;">hücre 2</div>
<div class="col-sm-4" style="border-style: solid;">hücre 3</div>
 </div>
<!-- taşıyıcı bitişi -->
</div>
<!-- sayfa kodları bitişi -->
</body>
</html>
```

Kod 16.4 masaüstü bilgisayar web tarayıcısında • Kod 16.4 cep telefonu veya tablet web • çalıştırıldığında Şekil 16.2'deki görüntü elde edilir.

🕒 Bootstrap Örneği 🛛 🗙 📃		≛ _ □ ×
$\leftarrow \Rightarrow \mathbf{C}$ ile:///E:/PAPATy		=
Merhaba Boots Bu Örnek bir sayfadır.	trap Örneği	
hücre 1	hücre 2	hücre 3

Şekil 16.2 Bootstrap hücrelerinin masaüstü tarayıcıda görünümü

tarayıcısında çalıştırıldığında Şekil 16.3'deki görüntü elde edilir.

Merhaba Bootstrap Örneği ^{Bu Örnek bir sayfadır.}
hücre 1
hücre 2
hücre 3

Şekil 16.3 Bootstrap hücrelerinin mobil tarayıcıda görünümü

• Herhangi bir satır hücresi eşit sayıda sütun içermek zorunda değildir. Aşağıda görülen kod parçasında "hücre 1" 4 sütun ve "hücre 2" ise 8 sütun genişliğindedir.

```
<!-- taşıyıcı başlangıcı -->
<div class="row">
<div class="col-sm-4" style="border-style: solid;">hücre 1</div>
<div class="col-sm-8" style="border-style: solid;">hücre 2</div>
</div>
</div>
<!-- taşıyıcı bitişi -->
```

Kod 16.4'deki örnekteki hücre yapısı yukarıda verilen kod parçasındaki gibi değiştirildiğinde asimetrik büyüklükte 2 hücre elde edilecektir.

(16.5) METİN VE ARKAPLAN RENKLERİ

- Bootstrap kütüphanesi metinler için ön tanımlı renk şablonları içerir. Bunlar aşağıda liste olarak verilmiştir.
- \rightarrow text-muted
- \rightarrow text-primary
- \rightarrow text-success
- \rightarrow text-info
- \rightarrow text-warning
- \rightarrow text-danger
- Yukarıda verilen renk şablonlarının kullanımı ile ilgili Kod 16.5'i inceleyiniz. Bu örnek çalıştırıldığında "Web Programlama" metni farklı renklerde görüntülenecektir. Kitaptaki ekran görüntüleri gri tonlamalı olduğundan Kod 16.5'in çıktısı verilmemiştir. Bu örneği web tarayıcıda çalıştırıp metin renklerini gözlemleyiniz.

```
<!DOCTYPE html>
<html>
<head>
 <title>Bootstrap Örneği</title>
 <meta charset="utf-8">
 <meta name="viewport" content="width=device-width, initial-scale=1">
 <link rel="stylesheet"</pre>
href="https://maxcdn.bootstrapcdn.com/bootstrap/3.3.7/css/bootstrap.min
.css">
 <script
src="https://ajax.googleapis.com/ajax/libs/jquery/3.1.1/jquery.min.js">
</script>
 <script
src="https://maxcdn.bootstrapcdn.com/bootstrap/3.3.7/js/bootstrap.min.j
s"></script>
</head>
<body>
<!-- sayfa kodları başlangıcı -->
<div class="container-fluid">
 <h1>Bootstrap Metin Renkleri</h1>
<!-- renkli paragrafların başlangıcı -->
 Web Programlama
 Web Programlama
 Web Programlama
 Web Programlama
 Web Programlama
 Web Programlama
<!-- renkli paragrafların bitişi -->
</div>
<!-- sayfa kodları bitişi -->
</body>
</html>
```

• Bootstrap kütüphanesi metinler için arka plan renk şablonları da içerir. Bunlar aşağıda liste olarak verilmiştir.

 \rightarrow bg-primary

 \rightarrow bg-success

 \rightarrow bg-info

 \rightarrow bg-warning

 \rightarrow bg-danger

 Yukarıda verilen renk şablonlarının kullanımı ile ilgili Kod 16.6'yı inceleyiniz. Bu örnek çalıştırıldığında "Web Programlama" metninin arka planı farklı renklerde görüntülenecektir. Kitaptaki ekran görüntüleri gri tonlamalı olduğundan Kod 16.6'nın çıktısı verilmemiştir. Bu örneği web tarayıcıda çalıştırıp metin arka plan renklerini gözlemleyiniz.

```
<!DOCTYPE html>
<html>
<head>
 <title>Bootstrap Örneği</title>
 <meta charset="utf-8">
  <meta name="viewport" content="width=device-width, initial-</pre>
scale=1">
 <link rel="stylesheet"</pre>
href="https://maxcdn.bootstrapcdn.com/bootstrap/3.3.7/css/bootst
rap.min.css">
 <script
src="https://ajax.googleapis.com/ajax/libs/jquery/3.1.1/jquery.m
in.js"></script>
 <script
src="https://maxcdn.bootstrapcdn.com/bootstrap/3.3.7/js/bootstra
p.min.js"></script></script></script></script></script>
</head>
<body>
<!-- sayfa kodları başlangıcı -->
<div class="container-fluid">
  <h1>Bootstrap Metin Arkaplan Renkleri</h1>
<!-- renkli paragrafların başlangıcı -->
 Web Programlama
 Web Programlama
 Web Programlama
 Web Programlama
 Web Programlama
<!-- renkli paragrafların bitisi -->
</div>
<!-- sayfa kodları bitişi -->
</body>
</html>
```

(16.6) BOOTSTRAP TABLO ŞABLONLARI

- Bootstrap kütüphanesi kullanılarak tablolar da biçimlendirilebilir. Tablo biçimlendirme için "table" adlı Bootstrap CSS sınıfı kullanılır. "table" ile birlikte aşağıdaki ön tanımlı CSS sınıflarından seçtiğiniz birini kullanabilirsiniz.
 - table-striped: Tabloyu bir satır gri, bir satır beyaz şeklinde zebra biçiminde oluşturmayı sağlar
 - table-bordered: Tüm tablo kenarlıkları görüntülenecek şekilde tablo oluşturur.
 - table-hover: Fare ile herhangi bir tablo satırının üzerine gelindiğinde ilgili satırı gri renge dönüştürür.
 - table-condensed: Daha küçük ve tablo hücre sınırları yazılara yakın tablolar oluşturur.
- Bu şablonların tümü için ayrı örnek verilmeyecektir. table-striped şablonunun kullanımı ile ilgili Kod 16.7'yı inceleyiniz.

```
<!DOCTYPE html>
<html>
<head>
         <title>Bootstrap Örneği</title>
         <meta charset="utf-8">
         <meta name="viewport" content="width=device-width, initial-scale=1">
         <link rel="stylesheet"</pre>
href="https://maxcdn.bootstrapcdn.com/bootstrap/3.3.7/css/bootstrap.min.css">
         <script
src="https://ajax.googleapis.com/ajax/libs/jquery/3.1.1/jquery.min.js"></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script
         <script
src="https://maxcdn.bootstrapcdn.com/bootstrap/3.3.7/js/bootstrap.min.js"></scri</pre>
pt>
</head>
<body>
<!-- sayfa kodları başlangıcı -->
<div class="container-fluid">
         <h1>Zebra biçimli tablo</h1>
```

Devamı diğer sayfada

<!-- zebra tablo başlangıcı --> <thead> Adi Soyad1 Numarasi </thead> Ahmet Y1ld1z 15012013 Mehmet Kazancı 16034212 **Özlem Atalan** 06034212 <!-- zebra tablo bitişi --> </div> <!-- sayfa kodları bitişi --> </body> </html>

• Diğer tür tablo şablonları için ise aşağıda görülen tablo sınıf tanımlamasındaki table-striped yerine listedeki diğer CSS sınıflarının adlarını yazarak tablo tasarımında oluşan farkı gözlemleyiniz.

• Kod 16.7'deki örnek çalıştırıldığında Şekil 16.4'deki gibi bir görüntü elde edilir.

Şekil 16.4 Bootstrap ile Zebra Tablo Örneği

• Tablonun herhangi bir veya elemanına aşağıda verilen renk sınıflarından biri eklenerek tablolar renklendirilebilir.

(16.7) JUMBOTRON OLUŞTURMA

- Web tasarımlarında giriş sayfasında olup, genellikle menü bölümünün hemen altında kullanıcının ilk gözüne çarpan alana yerleştirilen gri renkli kenarları yuvarlatılmış dikdörtgen alana Jumbotron adı verilir. Jumbotron içinde genelde büyük fontlar ile sitenin reklamı veya hedef kitleye verilmek istenen temel mesaj görüntülenir. Bootstrap ile Jumbotron oluşturmak için bir <div> elementi ile jumbotron CSS sınfını kullanmak yeterlidir.
- Kod 16.8'de örnek bir "*pazarlama firması*" web sitesi oluşturulmuştur. Bundan sonra anlatılacak tüm Bootstap bileşenleri bu örneğe eklenerek, sitenin tasarımı zenginleştirilecektir.

```
<!DOCTYPE html>
<html>
<head>
        <title>Bootstrap Örneği</title>
        <meta charset="utf-8">
        <meta name="viewport" content="width=device-width,</pre>
initial-scale=1">
        <link rel="stylesheet"</pre>
href="https://maxcdn.bootstrapcdn.com/bootstrap/3.3.7/css
/bootstrap.min.css">
        <script
src="https://ajax.googleapis.com/ajax/libs/jquery/3.1.1/j
query.min.js"></script>
        <script
src="https://maxcdn.bootstrapcdn.com/bootstrap/3.3.7/js/b
ootstrap.min.js"></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script
</head>
<body>
<!-- sayfa kodları başlangıcı -->
<div class="container">
        <h1>Halil Pazarlama</h1>
<!-- jumbotron baslangıcı -->
               <div class="jumbotron">
               <h1>İşimiz, işiniz.</h1>
               Siz değerli müşterilerimize hizmet vermekten
mutluluk
duyar.
        </div>
<!-- jumbotron bitişi -->
```

+ <!-- site içeriği -->

Veb tasarımlarında giriş sayfasında olup, genellikle menü bölümünün hemen altında kullanıcının ilk gözüne çarpan alana yerleştirilen gri renkli kenarları yuvarlatılmış dikdörtgen alana Jumbotron adı verilir. Jumbotron içinde genelde büyük fontlar ile sitenin reklamı veya hedef kitleye verilmek istenen temel mesaj görüntülenir. Bootstrap ile Jumbotron oluşturmak için bir div elementi ile jumbotron CSS sınfını kullanmak yeterlidir.

</div> <!-- sayfa kodları bitişi --> </body> </html>

Kod 16.8. Bootstrap ile Jumbotron Örneği

 Kod 16.8'deki örnek çalıştırıldığında Şekil 16.5'deki gibi bir görüntü elde edilir.

(16.8) BUTON OLUŞTURMA

- Bootstrap kütüphanesi 7 farklı renk ve temaya sahip buton oluşturmaya olanak sağlar. Bunlar Şekil 16.6'de görülmektedir. Kitap gri renk ölçeğinde basılmış olduğundan renkler tam olarak görülmeyebilir. Örneği kendi bilgisayarınızda çalıştırarak renkleri gözlemleyiniz.
- Şekil 16.6'daki butonları oluşturmak için sırasıyla şu CSS sınıfları kullanılır.
 - btn-default
 - btn-primary
 - btn-success
 - btn-info
 - btn-warning
 - btn-danger
 - btn-link

• Listesi verilen bu sınıfların HTML <button> etiketi ile kullanımı aşağıda verilmiştir.

Kod 16.9. Bootstrap ile buton oluşturma

• *"pazarlama firması"* web sitesi örneğinde **jumbotron** bölümü içine yeşil renkli bir success butonu eklemek için **jumbotron** kodunu aşağıdaki gibi değiştirin.

Kod 16.10. Buton içeren jumbotron

Halil Pazarlama

İşimiz, işiniz.

Siz değerli müşterilerimize hizmet vermekten mutluluk duyar.

Web tasarımlarında giriş sayfasında olup, genellikle menü bölümünün hemen altında kullanıcının ilk gözüne çarpan alana yerleştirilen gri renkli kenarları yuvarlatılmış dikdörtgen alana Jumbotron adı verilir. Jumbotron içinde genelde büyük fontlar ile sitenin reklamı veya hedef kitleye verilmek istenen temel mesaj görüntülenir. Bootstrap ile Jumbotron oluşturmak için bir div elementi ile jumbotron CSS sınfını kullanmak yeterlidir.

Şekil 16.10. Buton içeren jumbotron

(16.9) RESİM EKLEME

 Bootstrap kütüphanesi resim biçimlendirmek için 3 farklı CSS şablonu sağlar. Bunlar:

→ img-rounded: Resmin köşelerini yuvarlatılmış hale getirir.

→ img-circle: Resmi ovale yakın daire biçiminde görüntülemeyi sağlar.

 \rightarrow img-thumbnail: Resmin kenarına ince gri bir çerçeve ekler.

- Bu şablonların her birinin "*pazarlama firması*" web sitesi örneğinde **jumbotron** bölümüne eklenmesi için gereken kod parçası ve elde edilen ekran görüntüsü yanda verilmiştir
- Kod 16.11'deki örnek çalıştırıldığında Şekil 16.8'deki gibi bir görüntü elde edilir.

Kod 16.11. Köşeleri yuvarlatılmış resim ekleme

Kod 16.12. Oval resim ekleme

• Kod 16.12'deki örnek çalıştırıldığında Şekil 16.9'daki gibi bir görüntü elde edilir.

Şekil 16.9. Oval resim ekleme

```
Siz değerli müşterilerimize hizmet vermekten mutluluk
duyar.
<button type="button" class="btn btn-success">
Hemen arayın</button>
</div>
<!-- jumbotron bitisi -->
```

Kod 16.13. Çerçeveli resim ekleme

• Kod 16.13'deki örnek çalıştırıldığında Şekil 16.10'daki gibi bir görüntü elde edilir.

Şekil 16.10. Çerçeveli resim ekleme

(16.10) PANEL EKLEME

• Panel, web sitenizdeki metin içeriği çevreleyen yuvarlatılmış gri çizgili bölüme verilen isimdir. Panel'in başlığı ve altlığı da olabilir fakat bunların kullanımı zorunlu değildir. Genellikle sadece gövde bölümü olan paneller kullanılır. Örnek bir panel Şekil 16.11'de verilmiştir.

Panel Başlığı	Panel Başlığı
Panel Gövdesi	Panel Gövdesi
Panel Altlığı	Panel Altlığı

Şekil 16.11. Bootstrap panel bileşeni

• Şekil 16.11'deki paneli oluşturmak için kullanılan CSS şablonları ve HTML <div> etiketleri Kod 16.14'te verilmiştir.

Kod 16.14. Panel oluşturma

```
<div class="panel panel-default">
   <div class="panel-heading">Panel Başlığı</div>
   <div class="panel-body">Panel Gövdesi</div>
   <div class="panel-footer">Panel Altlığı</div>
   </div>
  </div><//div>
```

• "*pazarlama firması*" web sitesine bir panel ekleyerek tasarımı zenginleştirebilirsiniz. Panel eklenmiş kodlar aşağıda verilmiştir.

```
<!DOCTYPE html>
<html>
<head>
       <title>Bootstrap Örneği</title>
       <meta charset="utf-8">
       <meta name="viewport" content="width=device-width, initial-scale=1">
       <link rel="stylesheet" href="https://maxcdn.bootstrapcdn.com/bootstrap/3.3.7/css/bootstrap.min.css">
       <script src="https://ajax.googleapis.com/ajax/libs/jquery/3.1.1/jquery.min.js"></script></script></script>
       <script src="https://maxcdn.bootstrapcdn.com/bootstrap/3.3.7/js/bootstrap.min.js"></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></scri
</head>
<body>
<!-- sayfa kodları başlangıcı -->
<div class="container">
       <h1>Halil Pazarlama</h1>
<!-- jumbotron başlangıcı -->
             <div class="jumbotron">
             <img src="halil.png" class="img-thumbnail" align="right">
             <h1>İsimiz, isiniz.</h1>
             Siz değerli müşterilerimize hizmet vermekten mutluluk
duyar.
<button type="button" class="btn btn-success">Hemen arayin</button>
      </div>
<!-- jumbotron bitisi -->
                                                                                                                                                                                                                                                                      Devamı diğer sayfada
```

```
müşterilerinin ilgisini çekeceğini tayin etmeleri ve satışlar, iletişim ve işletme
idaresi geliştirmeleri için stratejileri belirlemeleri sürecidir. Pazarlama süreci, bir
bütünleştirilmiş süreç olup bunun vasıtasıyla firmalar müşterileri için değer yaratmakta
ve bunun karşılığında müşterilerden değer kapabilmek için güçlü müşteri ilişkileri
kurmaktadırlar.
```

```
</div>
</div>
<!-- panel bitişi -->
```

```
</div>
<!-- sayfa kodları bitişi -->
</body>
</html>
```

 Kod 16.15'deki örnek çalıştırıldığında Şekil 16.12'deki gibi bir görüntü elde edilir.

Halil Pazarlama

İşimiz, işiniz.

Siz değerli müşterilerimize hizmet vermekten mutluluk duyar.

Hemen arayın

Neden Halil Pazarlama?

Pazarlama firmaların, hangi malların veya hizmetlerin müşterilerinin ilgisini çekeceğini tayin etmeleri ve satışlar, iletişim ve işletme idaresi geliştirmeleri için stratejileri belirlemeleri sürecidir. Pazarlama süreci, bir bütünleştirilmiş süreç olup bunun vasıtasıyla firmalar müşterileri için değer yaratmakta ve bunun karşılığında müşterilerden deger kapabilmek için güçlü müşteri ilişkileri kurmaktadırlar.

Şekil 16.12 Panel eklenmiş örnek site

(10.11) NAVBAR EKLEME

• Web sitelerinde genelde üst bölümde bulunan ve diğer sayfalara linkler içeren bölüm Bootstrap kütüphanesinde **navbar** olarak adlandırılmaktadır. Navbar içinde çok fazla sayıda sayfaya link verilecekse genellikle açılan menü şeklinde linkler bulunur. Örnek bir navbar Şekil 16.13'te verilmiştir.

• Şekil 16.13'teki **navbar** bileşenini oluşturmak için kullanılan CSS şablonları ve HTML <div> ve etiketleri Kod 16.16'da verilmiştir.

```
<!DOCTYPE html>
<html>
<head>
      <title>Bootstrap Örneği</title>
       <meta charset="utf-8">
       <meta name="viewport" content="width=device-width, initial-</pre>
scale=1">
      <link rel="stylesheet"</pre>
href="https://maxcdn.bootstrapcdn.com/bootstrap/3.3.7/css/bootst
rap.min.css">
      <script
src="https://ajax.googleapis.com/ajax/libs/jquery/3.1.1/jquery.m
in.js"></script>
      <script
src="https://maxcdn.bootstrapcdn.com/bootstrap/3.3.7/js/bootstra
p.min.js"></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></scri
</head>
<body>
<!-- sayfa kodları başlangıcı -->
<div class="container">
      <h1><a href="#">Halil Pazarlama</a></h1>
<!-- navbar başlangıcı -->
   <nav class="navbar navbar-default">
       <div class="container-fluid">
             <a href="#">Ana Sayfa</a>
                    <a href="#">Ürünler</a>
                    <a href="#">Hakkımızda</a>
                    <a href="#">İletişim</a>
            </div>
</nav>
<!-- navbar bitisi -->
```

```
<!-- jumbotron başlangıcı -->
    <div class="jumbotron">
    <img src="halil.png" class="img-thumbnail"</pre>
align="right">
    <h1>İşimiz, işiniz.</h1>
    Siz değerli müşterilerimize hizmet vermekten
mutluluk
duyar.
<button type="button" class="btn btn-success">Hemen
arayin</button>
  </div>
<!-- jumbotron bitisi -->
<!-- panel baslangici -->
<div class="panel panel-default">
  <div class="panel-heading">Neden Halil Pazarlama?</div>
<div class="panel-body">
  Pazarlama firmaların, hangi malların
veya hizmetlerin müşterilerinin ilgisini çekeceğini tayin
etmeleri ve satışlar, iletişim ve işletme idaresi
geliştirmeleri için stratejileri belirlemeleri sürecidir.
```

```
Pazarlama süreci, bir bütünleştirilmiş süreç olup bunun
vasıtasıyla firmalar müşterileri için değer yaratmakta ve
bunun karşılığında müşterilerden deger kapabilmek için güçlü
müşteri ilişkileri kurmaktadırlar.
```

```
</div>
</div>
<!-- panel bitişi -->
```

</div> <!-- sayfa kodları bitişi --> </body> </html>

Kod 16.16'daki örnek çalıştırıldığında Şekil 16.10'daki gibi bir görüntü elde edilir.

Şekil 16.14. Navbar eklenmiş örnek site

(10.12) NAV EKLEME

- "*pazarlama firması*" web sitesine yan menü eklemek için Bootstrap içinde bulunan nav CSS şablonu kullanılmıştır. nav şablonu ile 2 tür menü oluşturulabilmektedir. Bunlar:
 - nav-tabs: Sekmeli menü oluşturmayı sağlar
 - nav-pills: Buton şeklinde öğelerle menü oluşturmayı sağlar.
- nav ile oluşturulan menüler de navbar'da olduğu gibi <div> ve HTML etiketleri ile oluşturulur. Normalde nav menüleri yatay düzlemdedir, nav-stacked ifadesi ile menü dikey hale getirilebilir.

Kod 16.17. Nav örneği

```
        class="nav nav-pills nav-stacked">
        class="active"><a href="#">Neden Halil Pazarlama?</a>
        <a href="#">Müşteri Görüşleri</a>
        <a href="#">Referanslar</a>
        <a href="#">Bize Ulaşın</a>
```

• Aşağıdaki örnekte "*pazarlama firması*" web sitesine jumbotron bloğu altına Kod 16.17'deki nav eklenmiştir. Fakat, burada nav bloğu ile panelin yan yana durması istenmektedir. Bunu sağlamak için Bölüm 16.4'de anlatılan Bootstrap hücre yapısı kullanılacaktır.

```
<div class="row">
<div class="col-sm-4">
<div class="col-sm-8">
<NAV MENÜ
</div>
</div>
</div>
```

Şekil 16.15. Nav eklemek için gereken satır ve hücre yapısı

• Şekil 16.15'de görüleceği üzere NAV MENÜ ve PANEL bileşenlerinin yan yana durabilmesi için öncelikle class="row" ifadesiyle bir satır oluşturulmuştur. Bu satırın sol tarafı 4 hücre genişliğinde (col-sm-4) olup NAV MENÜ bileşenini içermekte, sağ tarafı ise 8 hücre genişliğinde olup (col-sm-8) daha önceki örneklerde oluşturulan PANEL bileşenini içerecektir. Bu tasarımı içeren kodların son hali aşağıda verilmiştir.

```
<!DOCTYPE html>
<html>
<head>
           <title>Bootstrap Örneği</title>
           <meta charset="utf-8">
           <meta name="viewport" content="width=device-width, initial-scale=1">
           <link rel="stylesheet" href="https://maxcdn.bootstrapcdn.com/bootstrap/3.3.7/css/bootstrap.min.css">
           <script src="https://ajax.googleapis.com/ajax/libs/jquery/3.1.1/jquery.min.js"></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script>
           <script src="https://maxcdn.bootstrapcdn.com/bootstrap/3.3.7/js/bootstrap.min.js"></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></script></scri
</head>
<body>
<!-- taşıyıcı başlangıcı -->
<div class="container">
           <h1><a href="#">Halil Pazarlama</a></h1>
<!-- navbar başlangıcı -->
     <nav class="navbar navbar-default">
           <div class="container-fluid">
                       class="active"><a href="#">Ana Sayfa</a>
                                 <a href="#">Ürünler</a>
                                 <a href="#">Hakkımızda</a>
                                <a href="#">İletişim</a>
                      </11]>
           </div>
</nav>
 <!-- navbar bitişi -->
```

44

```
<!-- jumbotron başlangıcı -->
   <div class="jumbotron">
   <img src="halil.png" class="img-thumbnail" align="right">
   <h1>İşimiz, işiniz.</h1>
   Siz değerli müşterilerimize hizmet vermekten mutluluk
duyar.
<button type="button" class="btn btn-success">Hemen arayin</button>
 </div>
<!-- jumbotron bitisi -->
<!-- menü ve içeriğin yan yana durması için satır oluştur -->
<div class="row">
<!-- 4 hücre genişliğinde sol menü -->
 <div class="col-sm-4">
<!-- nav ile sol menü başlangıcı-->
<a href="#">Neden Halil Pazarlama?</a>
 <a href="#">Müşteri Görüşleri</a>
 <a href="#">Referanslar</a>
 <a href="#">Bize Ulaşın</a>
<!-- nav ile sol menü bitişi-->
<!-- 4 hücre genişliğinde sol menü bitişi -->
</div>
<!-- 8 hücre genişliğinde ana içerik -->
<div class="col-sm-8">
```

Kodun Devamı Sonraki Sayfada

```
<!-- panel başlangıcı -->
<div class="panel panel-default">
<div class="panel-heading">Neden Halil Pazarlama?</div>
<div class="panel-body">
```

Pazarlama firmaların, hangi malların veya hizmetlerin müşterilerinin ilgisini çekeceğini tayin etmeleri ve satışlar, iletişim ve işletme idaresi geliştirmeleri için stratejileri belirlemeleri sürecidir. Pazarlama süreci, bir bütünleştirilmiş süreç olup bunun vasıtasıyla firmalar müşterileri için değer yaratmakta ve bunun karşılığında müşterilerden deger kapabilmek için güçlü müşteri ilişkileri kurmaktadırlar.

```
</div>
```

```
</div>
```

```
<!-- panel bitiși -->
```

```
<!-- 8 hücre genişliğinde ana içerik bitişi-->
</div>
<!-- menü ve içeriğin yan yana durması için satır bitişi -->
</div>
```

```
<!-- taşıyıcı bitişi -->
</div>
```

</body> </html>

 Kod 16.18'deki örnek çalıştırıldığında Şekil 16.16'deki gibi bir görüntü elde edilir.

Şekil 16.16. Nav içeren pazarlama sitesi örneği

(16.13) WELL EKLEME

 Bootstrap kütüphanesinde well adı verilen CSS şablonu, içerdiği metni gri ve kenarları yuvarlatılmış bir dikdörtgen içine alır. Well bileşeni kullanarak "*pazarlama firması*" web sitesine alt bölüm (footer) ekleyeceğiz.

```
<div class="well">Orta Boy</div>
<div class="well well-sm">Küçük Boy</div>
<div class="well well-lg">Büyük Boy</div></div>
```

Kod 16.19 Well oluşturma

• Yukarıdaki kod parçasında anlaşılacağı üzere class="well" ile orta boy, class="well well-sm" ile küçük boy ve class="well well-lg" ile büyük boy well oluşturulur. Bunların tek farkı, metin ile bu metni çevreleyen dikdörtgen arasındaki boşlukların artması veya azalmasıdır.

```
<div class="well well-sm">
Halil Pazarlama A.Ş.
<br> Her Hakkı Saklıdır. Copyrigt &copy 2017
</div>
```

Kod 16.20. Pazarlama sitesine eklenen alt bölüm içeriği

• Yukarıdaki kod parçası ile "*pazarlama firması*" web sitesine "*Halil Pazarlama A.Ş. Her Hakkı Saklıdır. Copyright* © 2017" yazan bir alt bölüm eklenecektir.

Bilgilendirme & copy ifadesi HTML dilinde yuvarlak içine alınmış C harfi (©) oluşturmayı sağlar.

```
Sutton type="button" class="btn btn-success">Hemen arayın</button>
<!DOCTYPE html>
                                                                     </div>
<html>
                                                                   <!-- jumbotron bitişi -->
<head>
 <title>Bootstrap Örneği</title>
  <meta charset="utf-8">
                                                                   <!-- menü ve içerik yanyana durması için satır olustur -->
 <meta name="viewport" content="width=device-width, initial-scale=1">
                                                                   <div class="row">
 <link rel="stylesheet"</pre>
                                                                   <!-- 4 hücre genişliğinde sol menü -->
href="https://maxcdn.bootstrapcdn.com/bootstrap/3.3.7/css/bootstrap.mi
                                                                     <div class="col-sm-4">
n.css">
 <script
                                                                   <!-- nav ile sol menü başlangıcı-->
src="https://ajax.googleapis.com/ajax/libs/jquery/3.1.1/jquery.min.js"
                                                                   ></script>
                                                                     <a href="#">Neden Halil Pazarlama?</a>
 <script
                                                                     <a href="#">Müşteri Görüşleri</a>
src="https://maxcdn.bootstrapcdn.com/bootstrap/3.3.7/js/bootstrap.min.
                                                                     <a href="#">Referanslar</a>
js"></script>
                                                                     <a href="#">Bize Ulaşın</a>
</head>
                                                                   <body>
                                                                   <!-- nav ile sol menü bitişi-->
<!-- taşıyıcı başlangıcı -->
<div class="container">
                                                                   <!-- 4 hücre genişliğinde sol menü bitişi -->
  <h1><a href="#">Halil Pazarlama</a></h1>
                                                                   </div>
<!-- navbar baslangıcı -->
                                                                   <!-- 8 hücre genişliğinde ana içerik -->
<nav class="navbar navbar-default">
                                                                   <div class="col-sm-8">
  <div class="container-fluid">
   <!-- panel başlangıcı -->
     class="active"><a href="#">Ana Sayfa</a>
                                                                   <div class="panel panel-default">
     <a href="#">Ürünler</a>
                                                                     <div class="panel-heading">Neden Halil Pazarlama?</div>
     <a href="#">Hakkımızda</a>
                                                                     <div class="panel-body">
     <a href="#">İletişim</a>
                                                                     Pazarlama firmaların, hangi malların veya
   hizmetlerin müşterilerinin ilgisini çekeceğini tayin etmeleri ve
 </div>
                                                                   satışlar, iletişim ve işletme idaresi geliştirmeleri için stratejileri
</nav>
                                                                   belirlemeleri sürecidir. Pazarlama süreci, bir bütünleştirilmiş sürec
<!-- navbar bitisi -->
                                                                   olup bunun vasıtasıyla firmalar müşterileri için değer yaratmakta ve
                                                                   bunun karsılığında müsterilerden deger kapabilmek icin güclü müsteri
<!-- jumbotron başlangıcı -->
                                                                   ilişkileri kurmaktadırlar.
   <div class="jumbotron">
                                                                     </div>
   <img src="halil.png" class="img-thumbnail" align="right">
                                                                                                                                49
                                                                   </div>
   <h1>İşimiz, işiniz.</h1>
                                                                   <!-- panel bitisi -->
   Siz değerli müşterilerimize hizmet vermekten mutluluk
                                                                                                     Kodun Devamı Sonraki Sayfada
duyar.
```

```
Kodun Devamı
<!-- 8 hücre genişliğinde ana içerik bitişi-->
</div>
<!-- menü ve içerik yanyana durması için satır
bitisi -->
</div>
<!-- alt bölüm başlangıcı -->
<div class="well well-sm">
Halil Pazarlama A.Ş.
<br> Her Hakkı Saklıdır. Copyright &copy 2017
</div>
<!-- alt bölüm bitisi -->
<!-- tasıyıcı bitisi -->
</div>
</body>
</html>
   Kod 16.21. Well içeren pazarlama sitesi örneği
```

• Kod 16.21'deki örnek çalıştırıldığında Şekil 16.17'deki gibi bir görüntü elde edilir.

(16.14) WEB SİTESİNİN MOBİL CİHAZDA GÖRÜNÜMÜ

Şekil 16.18. Örnek web sitesinin mobil cihazda görünümü

- Bootstrap kütüphanesinin en güçlü yanı, "pazarlama firması" uygulaması gibi bir uygulama geliştirdiğinizde, hiçbir düzenleme yapmanıza gerek kalmadan tasarımlarınızı mobil cihazlara uyumlu hale getirmesidir.
- Şekil 16.18'de "*pazarlama firması*" adlı uygulamanın IPhone cihazdaki görüntüsü verilmiştir. Soldaki resimde sitenin üst bölümü, sağdaki şekilde ise alt bölümü görülmektedir. Menü ve panel yerleşimlerinin otomatik olarak cihazın ekran büyüklüğüne uygun olarak konumlandığını gözlemleyiniz.

Bilgilendirme & Bu kitaptaki "*pazarlama firması*" uygulamasını kendi cep telefonunuzda veya tabletinizde görüntülemek isterseniz, HTML belgenizi bir web sunucuya yüklemeniz veya cihazınızı USB kablo ile bilgisayarınıza bağlayarak HTML belgeyi cihazınızın diskine kopyalamanız ve cihazınızın web tarayıcısı ile açmanız gerekir.

(16.15) DİĞER BOOTSTRAP BİLEŞENLERİ

• Bu bölümde anlatılan temel bileşenlerin dışında çok fazla Bootstrap şablonu ve bileşeni bulunmaktadır. Bunların listesine ve kullanım örneklerine

http://getbootstrap.com/components/

sitesinden ulaşabilirsiniz.

(16.16) ÖZET

• Bu ünitede, okuyucuların Bootstrap kütüphanesi kullanarak uygulama geliştirmesi için gereken temel altyapı ve konuyu pekiştirebilmeleri için adım adım geliştirilen bir örnek tasarım verilmiştir. Tasarım hem masaüstü bilgisayarda hem de mobil cihaz üzerinde test edilmiştir. Bu uygulama projesinin kaynak kodları yazarın internet sayfasından indirilebilir.